

БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ: ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Проскуріна І.С.,

*студентка кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування
Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: irinastavytska@gmail.com*

Архипенко С.В.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: arkhyenko@knu.edu.ua
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6403-7556>*

Ефективність і послідовність діяльності органів місцевого самоврядування залежить від системного стратегічного бачення основних напрямів розвитку місцевих громад у середньо- та довгостроковій перспективі. Такий підхід дозволяє врахувати специфіку кожної галузі, чітко скоординувати дії всіх учасників бюджетного процесу для досягнення поставлених стратегічних цілей [1]. Ефективність використання фінансових ресурсів або здійснення видатків місцевих бюджетів реалізується через бюджетне планування.

Бюджетне планування як складний аналітичний процес має забезпечувати реалізацію основних пріоритетних напрямів бюджетної політики держави на місцях та пріоритетів місцевого розвитку шляхом вирішення ряду фінансово-економічних завдань, які умовно можна розділити на стратегічні й тактичні. Ефективність і послідовність діяльності органів місцевого самоврядування залежить від системного стратегічного бачення основних напрямів розвитку місцевих громад у середньо- та довгостроковій перспективі. Такий підхід дозволяє врахувати специфіку кожної галузі, чітко скоординувати дії всіх учасників бюджетного процесу для досягнення поставлених стратегічних цілей.

Характерними рисами вітчизняної системи планування видатків місцевих бюджетів, що ускладнює процес ефективного, результативного й обґрунтованого використання бюджетних коштів, є [2]:

- зосередження на фінансуванні мережі бюджетних установ та кількісних, а не якісних аспектах показників, що пов'язано із збільшенням обсягів видатків;
- недосконала система оцінки ефективності бюджетного планування та результативності використання бюджетних коштів;
- недостатній рівень відповідальності за результати діяльності, пов'язаної із формуванням бюджетних показників;
- зосередження уваги на плануванні бюджетних показників, а не результатів, яких необхідно досягти, що не сприяє встановленню зв'язку між затраченими ресурсами і отриманими результатами;
- недостатнє врахування стратегічних цілей бюджетної політики та пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку територій на

багаторічну перспективу при плануванні видаткової частини місцевих бюджетів.

До передумов формування збалансованої видаткової частини місцевих бюджетів відносять: детальний аналіз виконання кошторисів за фактичними видатками бюджетних установ за минулий рік чи ряд років; вивчення структури видатків місцевих бюджетів, її динаміки та тенденцій на майбутнє; аналіз реального попиту населення на бюджетні послуги в минулому році; прогностичні обрахунки контингентів споживачів кожного виду послуг на майбутній і подальші роки; вивчення можливості об'єднання установ з малою наповнюваністю без зниження якості надання послуг; вивчення громадської думки про структуру бюджетних послуг на майбутній рік; вивчення законодавчих актів та рішень, що впливають на обсяги видатків і вступають в дію з початку планового періоду; формування, узгодження та затвердження у відповідних документах основних напрямів бюджетної політики та соціальних програм; своєчасне прийняття рішень щодо реформування бюджетних установ.

Важливою ланкою підвищення ефективності й обґрунтованості видатків місцевих бюджетів є моніторинг результативності видатків, який проводиться з метою забезпечення оперативного управління фінансовими ресурсами, підвищення достовірності основних показників, які характеризують поточний фінансовий стан, недопущення фактів неефективного використання грошових коштів, забезпечення своєчасного фінансування видатків, виконання взаємних зобов'язань [3].

Список використаних джерел:

1. Сіташ Т. Д. Планування бюджетних видатків: концептуалізація та тенденції [Текст] / Т. Д. Сіташ // *Економіка. Управління. Інновації*. – 2014. – №1(11). – С. 164-169.
2. Савка В. В. Реформування системи планування та фінансування видатків місцевих бюджетів [Текст] / В. В. Савка // *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. – 2013. – Вип. 2. – С. 304-313.
3. Пархоменко А. Ю. Місцеві бюджети як складова бюджетної системи України [Текст] / А. Ю. Пархоменко // *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. – 2013. – №4. – С. 361-371.